

Aandachtspunten bij het switchen (wisselen) van statines

UW MEDICIJN IN HET KORT:

- ☐ U gaat een ander medicijn binnen dezelfde groep (statines) gebruiken.
- ☐ Er kunnen veel redenen zijn om van statine te wisselen. Bijvoorbeeld: met de vorige statine lukte het niet om cholesterol voldoende te verlagen; de vorige statine gaf (te) veel bijwerkingen.
- ☐ Hoe goed het medicijn werkt, kan per statine verschillen. Ook kan er een verschil zijn in bijwerkingen.

Waarom krijgt u deze informatie?

U heeft een nieuw medicijn gekregen, een statine. U heeft eerder al een statine gebruikt, maar gaat nu een ander medicijn binnen dezelfde groep gebruiken.

Over welke medicijnen gaat het?

Deze informatie gaat over het wisselen van cholesterolverlagende medicijnen die statines worden genoemd. Namelijk atorvastatine, fluvastatine, pravastatine, rosuvastatine en simvastatine.

Waarom switchen?

Er kunnen veel redenen zijn om van statine te wisselen, bijvoorbeeld:

- Met de vorige statine lukte het niet om cholesterol (vooral LDL-cholesterol) voldoende te verlagen.
- De vorige statine gaf (te) veel bijwerkingen.
- De vorige statine heeft een wisselwerking met andere medicijnen. Of een wisselwerking met grapefruit(sap).
- De vorige statine moest in de avond worden ingenomen. En dat is vervelend.
- Uit farmacogenetisch onderzoek blijkt dat een andere statine een betere keus is. De juiste werking van sommige statines wordt onder andere bepaald door uw lever. Daar zitten namelijk enzymen die het statine afbreken. Hoe snel dit gaat is voor een deel erfelijk bepaald. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat een statine langzamer wordt afgebroken. Daardoor is er meer kans op bijwerkingen.

Werking

U merkt er zelf niet veel van als uw cholesterolgehalte daalt. U weet pas of het medicijn werkt als u uw cholesterolgehalte opnieuw laat testen. Meestal is dit binnen drie maanden na de start.

Hoe goed het medicijn werkt, kan per statine verschillen. Hieronder kunt u in de tabel zien hoe de statines worden ingedeeld. Er is gekeken naar de werking: hoe goed het LDL-cholesterol daalt bij gebruik van de statine. En in welke dosering.

Werking – hoog <i>Verlaagt LDL met meer dan 50%</i>	Werking – midden <i>Verlaagt LDL met 30-50%</i>	Werking – laag <i>Verlaagt LDL met minder dan 30%</i>
atorvastatine 40-80 mg per dag	atorvastatine 10-20 mg per dag	
rosuvastatine 20-40 mg per dag	rosuvastatine 5-10 mg per dag	
	fluvastatine 80 mg per dag	fluvastatine 20-40 mg per dag
	pravastatine 40-80 mg per dag	pravastatine 10-20 mg per dag
	simvastatine 20-40 mg per dag	simvastatine 10 mg per dag

Werkingsduur

Statines met een korte werkingsduur zijn: fluvastatine, pravastatine en simvastatine. Voor de beste werking moeten deze statines in de avond worden ingenomen.

Statines met een lange werkingsduur zijn: atorvastatine en rosuvastatine. Deze mogen op elk tijdstip van de dag worden ingenomen.

Wisselwerking met andere medicijnen

Als u andere medicijnen lang moet gebruiken, kan dat van invloed zijn op de statines. Als dat het geval is zal uw apotheek u hierover informeren. Twijfelt u of rekening is gehouden met uw andere medicijnen? Bespreek dit dan met uw apotheek.

Wisselwerking met grapefruit(sap)

Fluvastatine, pravastatine en rosuvastatine hebben geen wisselwerking met grapefruit(sap). Bij atorvastatine moet worden opgepast met grapefruit(sap). Gebruik maximaal 1 of 2 keer per week 1 glas grapefruitsap of 2 grapefruits, met een tussenpoos van 3 dagen of langer. Bij simvastatine mag helemaal geen grapefruit(sap) worden gebruikt.

Verskil in bijwerkingen

De meest voorkomende bijwerking van statines is spierpijn. Het aantal mensen dat milde spierklachten heeft bij statines is 15 tot 30%. Ongeveer 7 tot 29% van de statine-gebruikers stopt vanwege bijwerkingen van de spieren. Ook maag-darmklachten, moe zijn, hoofdpijn en duizelig voelen komen voor. Meestal in het begin van de behandeling. Ernstige spierklachten komen zeer zelden voor. Het gaat dan om klachten zoals hevige spierpijn, krachtverlies, koorts, misselijk zijn en overgeven. Neem dan meteen contact op met de dokter.

- Atorvastatine en simvastatine lijken meer kans te geven op spierklachten: atorvastatine en simvastatine zijn lipofiele statines. Lipofiel betekent 'vetminnend'. Deze lipofiele statines lijken sterker door te dringen in de spieren. Hierdoor zou er meer kans zijn op spierklachten. Fluvastatine, pravastatine en rosuvastatine zijn hydrofiele statines ('waterminnend') en geven mogelijk minder spierklachten.
- Pravastatine en simvastatine lijken (in studies) vooral de bijwerkingen 'moe zijn' en 'weinig energie hebben' te veroorzaken. Vooral bij vrouwen.

Wat kunt u doen als u een bijwerking vermoedt?

Bij vervelende bijwerkingen moet worden uitgezocht of deze overgaan na tijdelijk (4 weken) stoppen van de statine. Bij ongeveer 92% van de patiënten die tijdelijk stopte, verdwenen de klachten. Stop nooit zelf, overleg dit altijd met uw dokter of apotheker.

Als de statine na opnieuw starten weer vervelende bijwerkingen geeft, kan overstappen op een ander statine een oplossing zijn. Daarvoor zijn een aantal mogelijkheden:

- Overstappen van atorvastatine/simvastatine (lipofiele statines) naar fluvastatine/pravastatine/rosuvastatine (hydrofiele statines).
- Overstappen naar een krachtiger statine en daarbij een lage dosering gebruiken. Of de statine minder vaak innemen, zoals om de dag of 1 keer per week.

De kans dat een ander statine geen spierklachten geeft is 40 tot 90%.

Tot slot

Heeft u nog vragen over het nieuwe medicijn? Of bijvoorbeeld over het switchen van statines? Neem dan contact op met uw apotheek.

Lees voor meer informatie ook de bijsluiter.